

EWALUACJA WEWNĘTRZNA PRZEDSZKOLA – INFORMACJE

Edukacja w czasie pandemii wirusa SARS-CoV-2

Z powodu pandemii koronawirusa w placówkach oświatowych realizowany był tryb nauczania na odległość. W związku z tym początkowy Plan Ewaluacji Wewnętrznej Przedszkola uległ zmianie, a jego nowym przedmiotem stała się jakość pracy Przedszkola w ramach edukacji zdalnej. Ewaluacja została przeprowadzona w ramach udziału w ogólnopolskim projekcie badawczym „Zbadajmy się razem – przedszkole zdalne w sytuacji kryzysowej”.

Projekt ten jest koordynowany przez Przedszkole nr 201 Misia Ursynka w Warszawie (opis projektu stanowi załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu). W badaniu biorą udział przedszkola i oddziały przedszkolne z całej Polski.

Dotychczasowa metoda „Profil przedszkola” uległa przekształceniu w formę ankiety badawczej *online*. Ankieta miała zostać przeprowadzona dwukrotnie (w czasie edukacji zdalnej i po powrocie do pracy stacjonarnej) w dwóch grupach: rodziców i nauczycieli.

Ponieważ jednak okazało się, że, decyzją Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Edukacji Narodowej, do końca bieżącego roku szkolnego placówki oświatowe nie wrócą do standardowego trybu pracy i będą pełnić jedynie dyżury opiekuńcze, do tej pory możliwe było przeprowadzenie jedynie pierwszej tury zaplanowanych badań. Druga część ankiet, zamykająca cały projekt badawczy i pozwalająca na sporządzenie ogólnopolskiego raportu, odbędzie się najprawdopodobniej na początku roku szkolnego 2020/21. Zbiorczy raport z całego projektu „Zbadajmy się razem...” pozwoli nam porównać nasze wyniki z innymi placówkami w kraju i wymienić się doświadczeniami.

Informacje pozyskane w ramach dotychczas przeprowadzonych badań są jednak wystarczające, by zakończyć tegoroczną ewaluację wewnętrzną naszego Przedszkola: podsumować dotychczasową pracę, wyciągnąć wnioski oraz sporządzić rekomendacje na wypadek kontynuacji edukacji zdalnej w przyszłości.

Otrzymane przez każdą z grup ankiety dotyczyły wykorzystania przez Przedszkole różnych metod i technik kształcenia na odległość w czasie ograniczenia funkcjonowania szkół i placówek oświatowych. Metody i techniki w kształceniu na odległość zostały wskazane w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19* (Dz.U. 2020 poz. 493).

Wśród rodziców badany był m.in. poziom zadowolenia ze świadczonych przez Przedszkole usług edukacyjnych. Nauczyciele zostali natomiast zapytani o różne szczegółowe zagadnienia dotyczące ich pracy.

Zaktualizowana forma ewaluacji była odpowiedzią na potrzeby i wyzwania, jakie postawił przed nami stan pandemii. Szczegółowe badanie oraz analiza i opracowanie wyników – zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym (w ankietach znalazły się pytania zamknięte i liczne pytania otwarte) – pozwalają lepiej zrozumieć tę bezprecedensową sytuację w oświacie i wyciągnąć wartościowe wnioski na przyszłość.

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

z wykorzystaniem metody: Ankieta badawcza

przeprowadzonej w roku szkolnym 2019/2020 w Przedszkolu

z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wadowicach Górnych

I. Przedmiot ewaluacji: Przedmiotem ewaluacji były działania przedszkola w zakresie wymagania 2. –

Procesy edukacyjne [w trybie zdalnego nauczania] są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.

Ewaluacja odbyła się w ramach udziału w ogólnopolskim projekcie badawczym „Zbadajmy się razem – przedszkole zdalne w sytuacji kryzysowej”.

II. Cel ewaluacji:

Celem ewaluacji było zebranie informacji od rodziców i nauczycieli o tym, w jaki sposób współpracują w realizowaniu procesów edukacyjnych w czasie ograniczenia funkcjonowania przedszkola, w trybie edukacji zdalnej.

III. Pytania kluczowe:

1. Kto uczestniczy w działaniach wspomagania rozwoju podopiecznych w sytuacji zagrożenia COVID-19?
2. W jaki sposób wspomagany jest rozwój edukacyjny przedszkolaków w czasie pandemii wirusa SARS-CoV-2?
3. Jakie są efekty kształcenia na odległość w czasie ograniczenia funkcjonowania przedszkola?

IV. Kryteria:

- Efektywność podjętych przez przedszkole metod i technik kształcenia na odległość.
- Adekwatność tych działań do zaistniałej sytuacji i potrzeb podopiecznych oraz pozostałych stron przedszkola.

V. Metoda i próba badawcza: Metoda „Profil przedszkola”, w tym wywiady fokusowe wśród reprezentantów rodziców i nauczycieli oraz dyskusja panelowa z reprezentantami wszystkich grup fokusowych w celu poznania wzajemnych stanowisk, została przekształcona w formę internetowej Ankiety badawczej.

VI. Harmonogram:

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Termin	Uwagi
Przeprowadzenie pierwszej ankiety wśród rodziców	A. Ciejka-Schab, E. Kagan, M. Leś, L. Rugała	27.04.2020– 4.05.2020	
Przeprowadzenie pierwszej ankiety wśród nauczycieli	M. Leś	4.05.2020– 10.05.2020	
Opracowanie wyników 1. serii ankiet	M. Leś	11.05.2020– 18.05.2020	
Przeprowadzenie drugiej ankiety „po kryzysie” wśród rodziców	A. Ciejka-Schab, E. Kagan, M. Leś, L. Rugała	Po powrocie do pracy stacjonarnej	Z powodu zawieszenia zajęć do końca roku szkolnego, punkt ten zostanie zrealizowany w roku kolejnym.
Przeprowadzenie drugiej ankiety „po kryzysie” wśród nauczycieli	M. Leś	Po powrocie do pracy stacjonarnej	Z powodu zawieszenia zajęć do końca roku szkolnego, punkt ten zostanie zrealizowany w roku kolejnym.
Opracowanie wyników ankiet „po kryzysie”	M. Leś	Ok. 1–2 tygodnie po uruchomieniu przedszkola	Z powodu zawieszenia zajęć do końca roku szkolnego, punkt ten zostanie zrealizowany w roku kolejnym.
Opracowanie raportu wewnętrznego i pomoc w przygotowaniu zbiorczego, końcowego raportu z projektu badawczego oraz rekomendacji	M. Leś, I. Peret, G. Wołosz	Ok. miesiąc po uruchomieniu przedszkola	Z powodu niemożliwości przeprowadzenia II części badań, w bieżącym roku szkolnym opracowano jedynie raport wewnętrzny.
Przedstawienie raportu Radzie Pedagogicznej	M. Leś	Po zakończeniu projektu badawczego (najprawdopodobniej na przełomie czerwca i lipca 2020)	Zmiany z przyczyn zewnętrznych: raport wewnętrzny zostanie przedstawiony Radzie Pedagogicznej w czerwcu 2020 r., a zbiorczy raport z całego projektu badawczego na wskazanym przez Dyrektora posiedzeniu Rady w kolejnym roku szkolnym.

VII. Prezentacja wyników Ankiety:

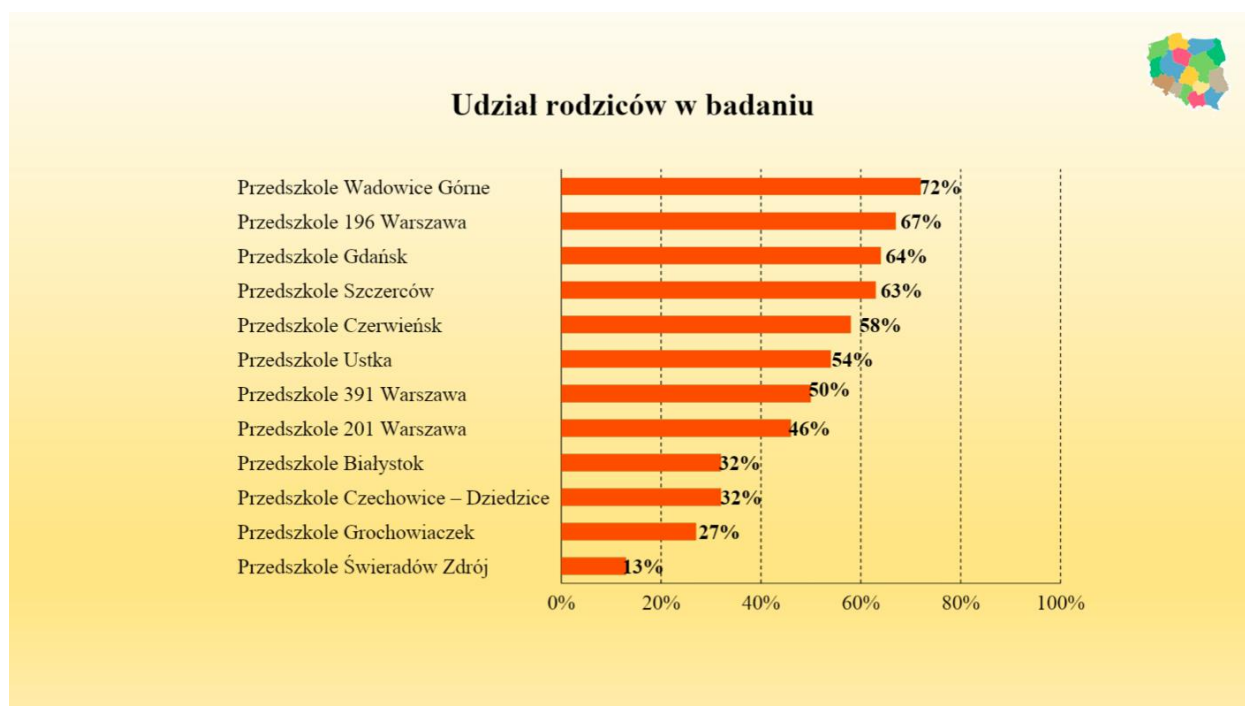
Prezentacja raportu z ewaluacji wewnętrznej Przedszkola na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w czerwcu 2020 r. Prezentacja raportu, wniosków i rekomendacji z udziału w projekcie badawczym „Zbadajmy się razem” w roku szkolnym 2020/21.

Przebieg ewaluacji

Etap I: Ankieta *online* dla rodziców

Wychowawcy wszystkich (czterech) grup przedszkolnych poprosili rodziców o wypełnienie ankiety badawczej *online* dotyczącej ich zadowolenia ze sposobu prowadzenia przez Przedszkole edukacji zdalnej. Prośby zostały wysłane 27 kwietnia 2020 drogą mailową i za pomocą aplikacji Messenger. Rodzice mieli czas na odpowiedzi do 5 maja 2020. Ankieta na platformie Survio składała się z 10 pytań. Każda para rodziców mogła wziąć w niej udział jednokrotnie i przysługiwał jej jeden, wspólny głos.

Ostatecznie w ankiecie wzięli udział rodzice 63 spośród 88 dzieci uczęszczających do przedszkola, czyli 72% rodziców, co stanowi najwyższy wynik spośród wszystkich placówek biorących udział w projekcie badawczym „Zbadajmy się razem...”.

Źródło: Organizatorzy badania

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród rodziców

Pyt. 1: Jak radzicie sobie Państwo z opieką nad dzieckiem w sytuacji zamknięcia przedszkola?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Procent odpowiedzi
Bardzo dobrze	21	33,3%
Dobrze	34	54,0%
Tak sobie	7	11,1%
Źle	0	0%
Trudno powiedzieć	1	1,6%

Pyt. 2: Jak radzą sobie dzieci w zaistniałej sytuacji?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Procent odpowiedzi
Bardzo dobrze	15	23,8%
Dobrze	33	52,4%
Tak sobie	13	20,6%
Źle	2	3,2%
Trudno powiedzieć	0	0%

Pyt. 3: Jak oceniacie Państwo działalność przedszkola pomimo jego zamknięcia?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Procent odpowiedzi
Bardzo dobrze	35	55,6%
Dobrze	26	41,3%
Tak sobie	1	1,6%
Źle	0	0%
Trudno powiedzieć	1	1,6%

Pyt. 4: Czy nauczyciele kontaktują się z Państwem systematycznie pomimo zamknięcia przedszkola?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Procent odpowiedzi
Tak	62	98,4%
Nie	0	0%
Trudno powiedzieć	1	1,6%

Pyt. 5: Skąd najczęściej pozyskujecie Państwo informacje na temat zdalnego nauczania prowadzonego przez przedszkole?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Procent odpowiedzi
Dziennik elektroniczny	1	1,6%
Strona internetowa placówki	3	4,8%
Profil placówki na Facebooku	14	22,2%
Poczta elektroniczna	42	66,7%
Inne, jakie?	3	4,8%

Inne: *Informacje pozyskujemy bezpośrednio od nauczycielki (1); grupa na Facebooku, e-mail (1); aplikacja Messenger (1)*

Pyt. 6: Czy nauczyciele przekazują Państwu propozycje zabaw i zajęć edukacyjnych dla dzieci, które można wykorzystać w domu?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Procent odpowiedzi
Tak	63	100%
Nie	0	0%
Trudno powiedzieć	0	0%

Pyt. 7: Czy korzystacie Państwo w domu z propozycji zabaw i zajęć edukacyjnych przekazywanych przez nauczycieli?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Procent odpowiedzi
Tak	61	96,8%
Nie	0	0%
Trudno powiedzieć	2	3,2%

Pyt. 8 [otwarte]: Jakiego rodzaju propozycje zabaw i zajęć dla dzieci są najbardziej przydatne Państwa zdaniem w domu?

- ćwiczenia fizyczne i taniec (2)
- zabawy plastyczne i zabawy angażujące manualnie, takie jak rysowanie i wycinanie (2)
- czytanki (1)

Pyt. 9: Jakimi formami kontaktu z nauczycielami jesteście Państwo najbardziej zainteresowani w obecnej sytuacji?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Procent odpowiedzi
Dziennik elektroniczny	7	11,1%
Poczta e-mail	43	68,3%
Rozmowy wideo za pomocą komunikatorów	5	7,9%
Kontakt telefoniczny	2	3,2%
Inne, jakie?	6	9,5%

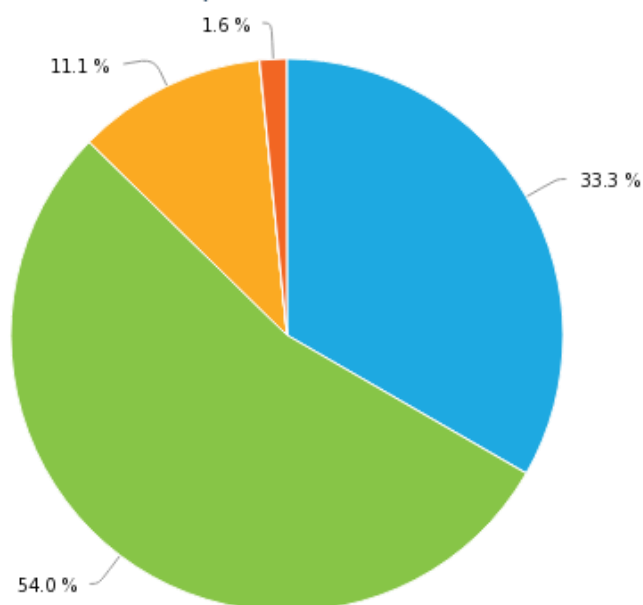
Inne: aplikacja Messenger (4); grupa zamknięta na Facebooku (1); profil przedszkola na Facebooku (1)

Pyt. 10 [otwarte]: Czego Państwo obecnie oczekujecie od nauczycieli i przedszkola?

- *Moje oczekiwania są realizowane, wszystko działa bez zastrzeżeń.* (2)
- *współpracy* (2)
- *ciekawych zadań* (1)

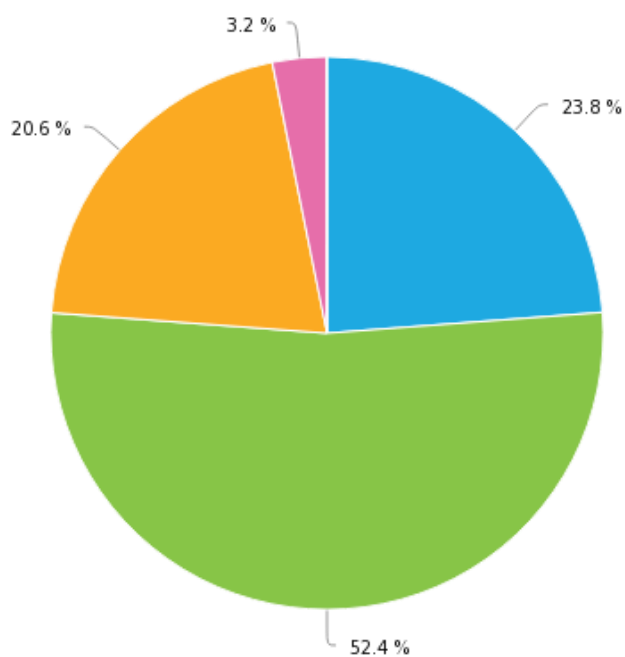
Wyniki – wykresy procentowe

Jak radzicie sobie Państwo z opieką nad dzieckiem w sytuacji zamknięcia przedszkola?

● bardzo dobrze ● dobrze ● tak sobie ● źle ● trudno powiedzieć

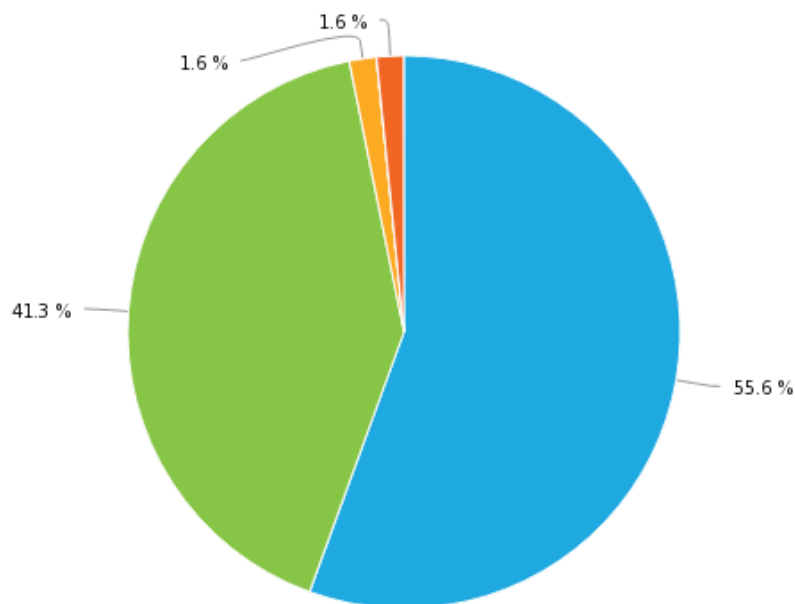
Jak radzą sobie dzieci w zaistniałej sytuacji?

● bardzo dobrze ● dobrze ● tak sobie ● źle ● trudno powiedzieć

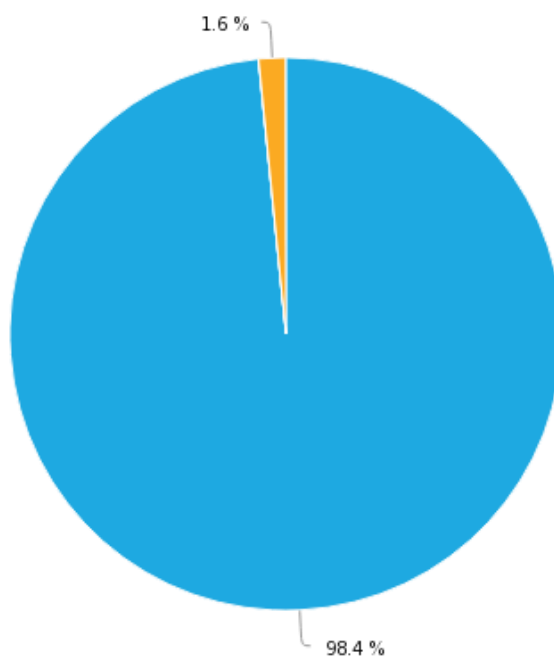

Jak oceniacie Państwo działalność przedszkola, pomimo jego zamknięcia?

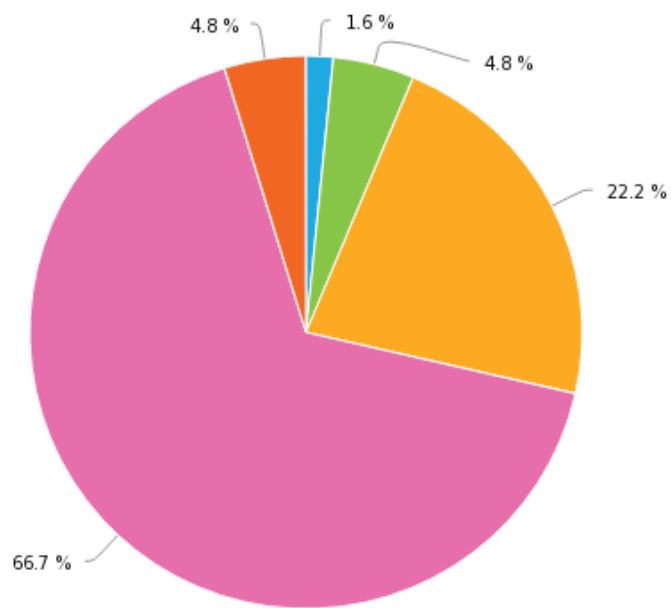
● bardzo dobrze ● dobrze ● tak sobie ● źle ● trudno powiedzieć

Czy nauczyciele kontaktują się z Państwem systematycznie pomimo zamknięcia przedszkola?

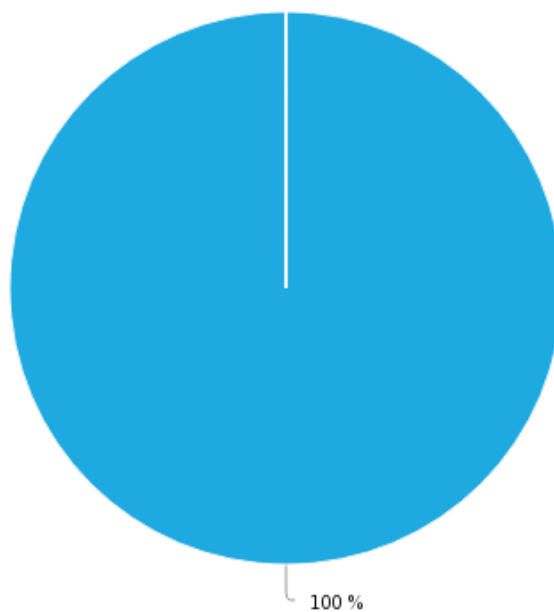
● tak ● nie ● trudno powiedzieć

Skąd Państwo najczęściej pozyskujecie informacje na temat zdalnego nauczania prowadzonego przez przedszkole?

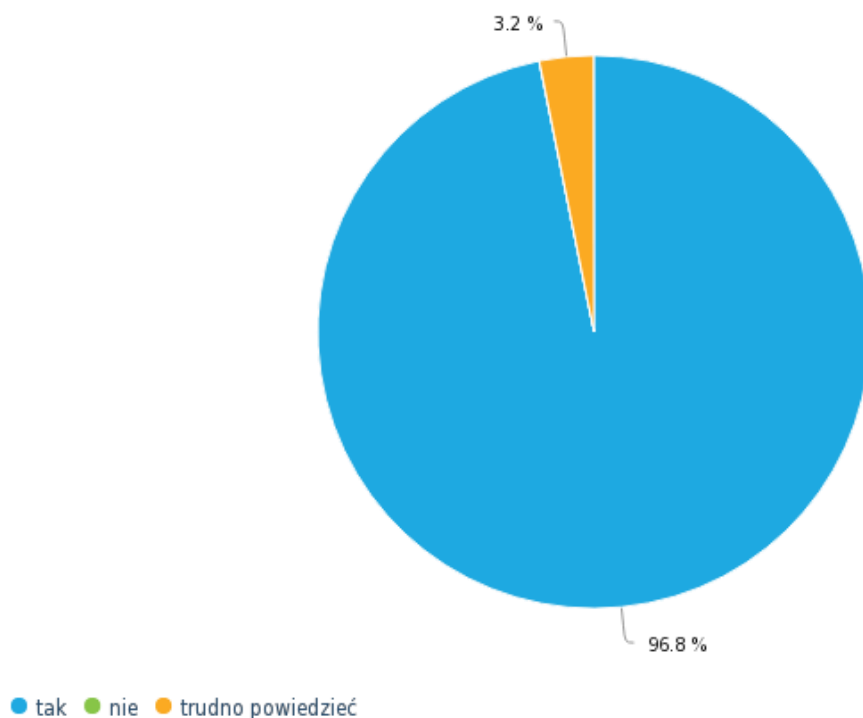
- dziennik elektroniczny
- strona internetowa przedszkola
- Facebook przedszkola
- poczta internetowa prowadzona przez nauczycieli
- inne, jakie?

Czy nauczyciele przekazują Państwu propozycje zabaw i zajęć edukacyjnych dla dzieci, które można wykorzystać w domu?

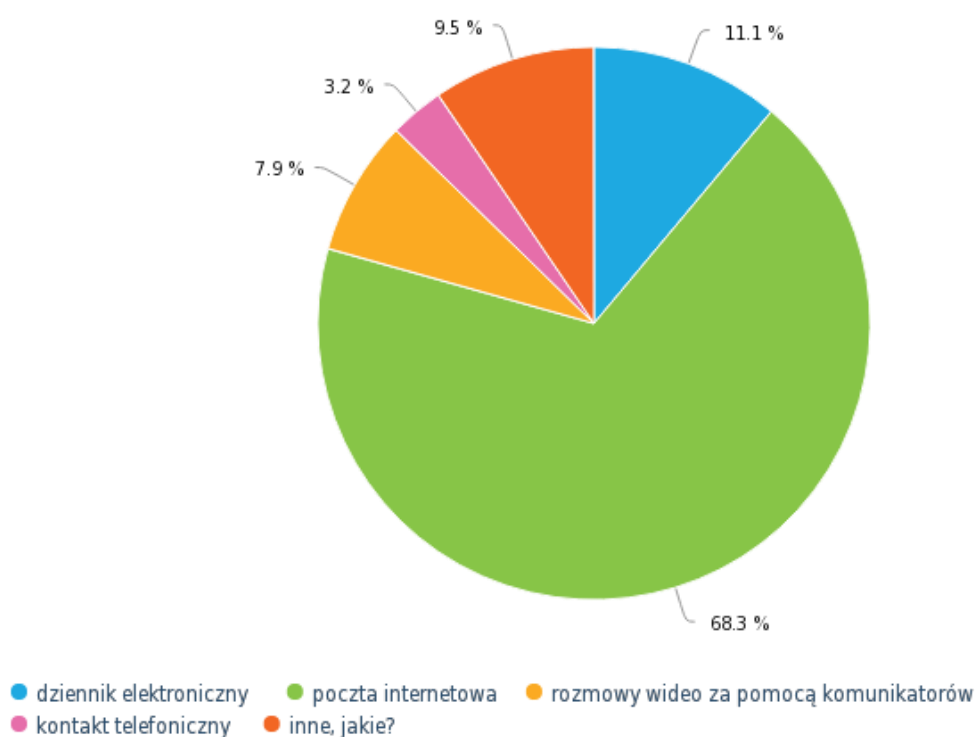

- tak
- nie
- trudno powiedzieć

Czy korzystacie Państwo w domu z propozycji zabaw i zajęć edukacyjnych przekazywanych przez nauczycieli?

Jakimi formami kontaktu z nauczycielami jesteście Państwo najbardziej zainteresowani w aktualnej sytuacji?

Etap II: Ankieta *online* dla nauczycieli

W ankiecie badawczej wzięło udział wszystkich pięcioro nauczycieli przedszkola: 4 wychowawców oraz logopeda. Nauczyciele odpowiadali na pytania na platformie Survio w dniach 4–10 maja 2020 r. Ankieta składała się z 10 pytań, każdy nauczyciel mógł wziąć w niej udział jednokrotnie. Celem ankiety było pozyskanie danych na temat sposobów prowadzenia edukacji zdalnej, wyzwań, przed jakimi stają nauczyciele, i trudności, z którymi muszą mierzyć.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli

Pyt. 1: Jak radzisz sobie w sytuacji konieczności prowadzenia zdalnego nauczania?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Procent odpowiedzi
Bardzo dobrze	4	80%
Dobrze	1	20%
Tak sobie	0	0%
Źle	0	0%
Trudno powiedzieć	0	0%

Pyt. 2: Jak oceniasz zdalne nauczanie zorganizowane przez Dyrektora Przedszkola?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Procent odpowiedzi
Bardzo dobrze	5	100%
Dobrze	0	0%
Tak sobie	0	0%
Źle	0	0%
Trudno powiedzieć	0	0%

Pyt. 3 [otwarte]: Która z metod pracy zdalnej zaproponowanej przez Dyrektora okazała się dla Ciebie szczególnie przydatna?

- Kontakt z rodzicami za pomocą poczty e-mail (3)
- Założenie grupy na Facebooku i indywidualne kontakty za pomocą aplikacji Messenger (1)
- Metoda podająca (1)

Pyt. 4: Czy uważasz, że pomimo zamknięcia przedszkola realizujesz swoje zadania i obowiązki zawodowe?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Procent odpowiedzi
Tak	5	100%
Nie	0	0%
Trudno powiedzieć	0	0%

Pyt. 5 [otwarte]: Na czym obecnie polega Twoja praca? Podaj konkretne przykłady.

- poszukiwanie ciekawych materiałów w książkach i Internecie (np. serwisy dla nauczycieli wychowania przedszkolnego, strony internetowe wydawców, grupy nauczycielskie na Facebooku, strona MEN)
- regularny, zindywidualizowany kontakt telefoniczny i internetowy z rodzicami
- przysyłanie rodzicom różnorodnych materiałów, w tym licznych materiałów multimedialnych, oraz propozycji zabaw i zadań
- tworzenie bazy materiałów przydatnych w pracy zdalnej
- uczestnictwo w warsztatach, szkoleniach *online* i webinarium
- kontakt z wychowawcami oraz logopedą w celu ustalenia sposobu współpracy z rodzicami
- zamieszczanie propozycji zabaw na stronie internetowej placówki
- opracowywanie propozycji zabaw w ramach terapii logopedycznej
- nagrywanie, montaż i publikacja własnych filmów edukacyjnych dla dzieci w serwisie YouTube
- udział w internetowych konferencjach i spotkaniach Rady Pedagogicznej
- skanowanie materiałów dla rodziców z zasobów własnych

Pyt. 6: Ile godzin dziennie przeznaczasz na pracę?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Procent odpowiedzi
Mniej niż 5 h	0	0%
5 h	2	40%
5h–8h	3	60%
Powyżej 8h	0	0%

Pyt. 7 [otwarte]: Skąd czerpiesz pomysły na realizację treści programowych w ramach zdalnego nauczania?

- książki (np. przewodniki metodyczne)
- telewizja
- rozmowy z koleżankami z pracy
- różnorodne platformy edukacyjne i portale dla nauczycieli
- grupy na Facebooku dla nauczycieli wychowania przedszkolnego
- profile edukacyjne na Facebooku
- Superkids
- Pinoteka
- webinaria
- strony internetowe wydawców
- informacje o ciekawych treściach przesyłane przez panią Dyrektor

Pyt. 8 [otwarte]: Co sprawia Ci największą trudność w wykonywaniu pracy w obecnych warunkach?

- Brak bezpośredniego kontaktu z dziećmi, częsty brak informacji zwrotnej (4)
- Trudności z dostępem do Internetu (1)

Pyt. 9: Czy możesz liczyć na wsparcie Dyrektora w zaistniałej sytuacji?

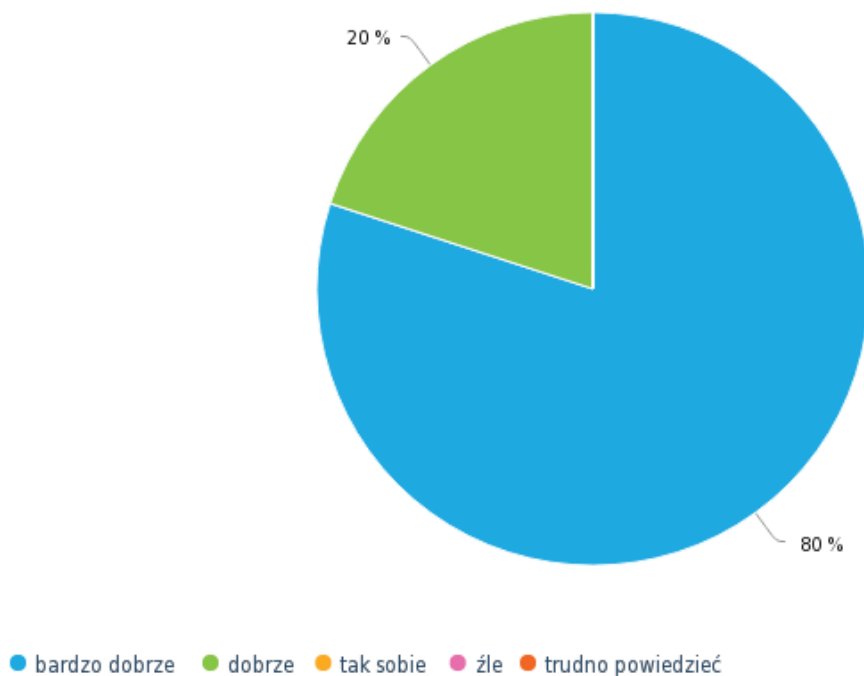
Odpowiedź	Liczba odpowiedzi	Procent odpowiedzi
Tak	5	100%
Nie	0	0%
Trudno powiedzieć	0	0%

Pyt. 10 [otwarte]: Jakie widzisz pozytywne strony zdalnego nauczania?

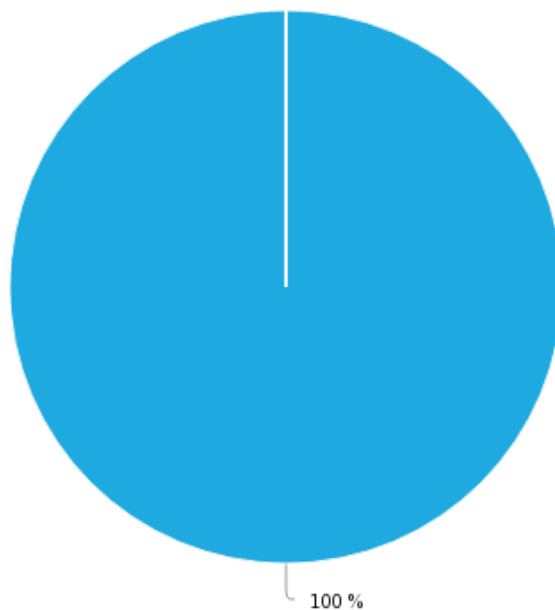
- poznanie nowych narzędzi dydaktycznych *online*, rozwój kompetencji w zakresie korzystania z nowych technologii (2)
- żadnych (2)
- możliwość bezpiecznego wykonywania swojej pracy w domu (1)

Wyniki – wykresy procentowe

Jak radzisz sobie w sytuacji konieczności prowadzenia zdalnego nauczania?

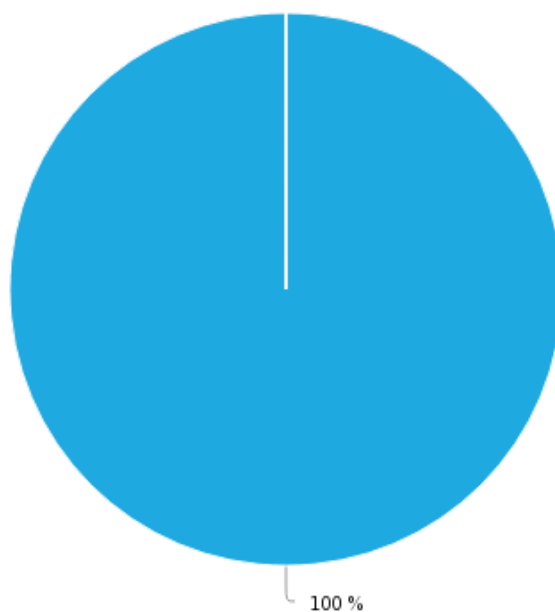

Jak oceniasz zdalne nauczanie zorganizowane przez dyrektora przedszkola?

● bardzo dobrze ● dobrze ● tak sobie ● źle ● trudno powiedzieć

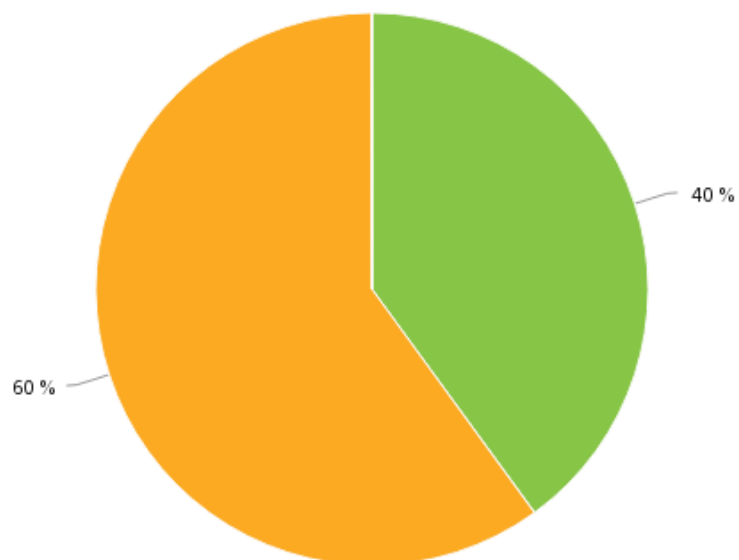
Czy uważasz, że pomimo zamknięcia przedszkola realizujesz swoje zadania i obowiązki zawodowe?

● tak ● nie ● trudno powiedzieć

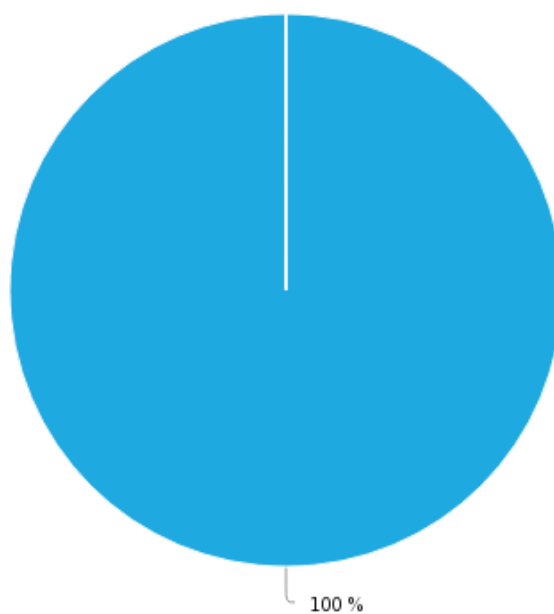

Ile godzin w ciągu dnia przeznaczasz na pracę?

● mniej niż 5h ● 5h ● 5h - 8h ● powyżej 8h

Czy możesz liczyć na wsparcie dyrektora w zaistniałej sytuacji?

● tak ● nie ● trudno powiedzieć

Wnioski

Na podstawie badania rodziców:

- Większość rodziców dobrze (54%) lub bardzo dobrze (33,3%) radzi sobie w sytuacji zamknięcia Przedszkola.
- Większość dzieci dobrze (52,4%) lub bardzo dobrze (23,8%) radzi sobie w sytuacji zamknięcia Przedszkola. Co piąte dziecko radzi sobie jednak „tak sobie” (20,6%).
- Większość rodziców bardzo dobrze (55,6%) lub dobrze (41,3%) ocenia pracę Przedszkola w czasie pandemii. Żaden rodzic nie ocenia jej źle.
- Wszyscy nauczyciele regularnie kontaktują się z rodzicami.
- Najczęstszą formą kontaktu nauczycieli z rodzicami jest poczta elektroniczna.
- Wszyscy nauczyciele przekazują rodzicom propozycje zabaw i zajęć edukacyjnych dla dzieci, które można wykorzystać w domu.
- Zdecydowana większość rodziców (96,8%) korzysta z propozycji przesyłanych przez nauczycieli.
- **Rodzice mają bardzo różnorodne oczekiwania wobec przesyłanych propozycji ćwiczeń i zadań. Zdaniem niektórych najbardziej pożądane są ćwiczenia ruchowe i plastyczne, dla innych najważniejsze jest ćwiczenie umiejętności czytania, pisania i liczenia.**
- **Rodzice preferują bezpośrednie formy kontaktu (przede wszystkim e-mail oraz aplikacja Messenger). Są zdecydowanie mniej zainteresowani samodzielnym pobieraniem materiałów z ogólnodostępnych platform, np. poczty grupowej.**
- Rodzice są zadowoleni ze zdalnej współpracy z Przedszkolem. Twierdzą, że placówka działa bez zastrzeżeń, i podkreślają, że współpraca jest dla nich najważniejszą wartością w zaistniałej sytuacji.

Na podstawie badania nauczycieli:

- Wszyscy nauczyciele bardzo dobrze (80%) lub dobrze (20%) radzą sobie w sytuacji konieczności prowadzenia zdalnego nauczania.
- Wszyscy nauczyciele bardzo dobrze oceniają nauczanie zorganizowane przez Dyrektora.
- **Bezpośredni kontakt z rodzicami (przede wszystkim e-mail oraz aplikacja Messenger) okazał się najbardziej przydatną metodą pracy zdalnej zaproponowaną przez Dyrektora.**
- Wszyscy nauczyciele uważają, że pomimo zamknięcia Przedszkola realizują swoje zadania i obowiązki zawodowe.
- **Praca nauczyciela w ramach edukacji zdalnej jest wielozadaniowa i wymaga dużego zaangażowania. Nauczyciel nieustannie staje przed nowymi wyzwaniami, którym musi**

sprościć. Nauczanie *online* wymaga zdobycia nowych kompetencji cyfrowych i multimedialnych, czasochłonnego *researchu* oraz kreatywności.

- Większość nauczycieli przeznaczają na pracę od 5 do 8 godzin dziennie.
- **Najczęstszym źródłem pozyskiwania treści wykorzystywanych w zdalnym nauczaniu jest Internet. Nauczyciele zdecydowanie częściej korzystają z różnorodnych stron edukacyjnych, grup facebookowych czy stron wydawców niż z publikacji drukowanych, np. przewodników metodycznych.**
- **Największą trudnością w wykonywaniu pracy w czasie edukacji zdalnej jest dla nauczycieli przedszkola brak bezpośredniego kontaktu z podopiecznymi (wszelki kontakt wymaga zaangażowania rodzica i odbywa się za jego pośrednictwem).**
- Wszyscy nauczyciele mogą liczyć na wsparcie Dyrektora w czasie pandemii.
- **Najczęściej wskazywaną przez nauczycieli pozytywną stroną zdalnego nauczania jest zdobycie przez nich nowych kompetencji dydaktycznych w zakresie wykorzystania nowych technologii w edukacji. Niektórzy nie widzą jednak żadnych pozytywnych stron zdalnego nauczania.**

Rekomendacje

- Należy ujednoczyć sposób kontaktu z rodzicami przez wszystkich nauczycieli (ze wskazaniem na pocztę e-mail, którą rodzice uznają za najdogodniejszą formę komunikacji).
- Nauczyciele powinni ściśle określić godziny swojej pracy, a także poinformować rodziców, w jakich godzinach można się z nimi kontaktować.
- Aby uniknąć znanego już powszechnie zjawiska „znikających dzieci”, należy jeszcze silniej zachęcać rodziców do skorzystania z możliwości zapewnienia przez samorząd terytorialny sprzętu elektronicznego do nauki zdalnej.
- Aby niwelować wśród dzieci poczucie izolacji, należy nie tylko samodzielnie kontaktować się z nimi, lecz także umożliwić im kontakt z rówieśnikami (np. poprzez grupową wymianę zdjęć).
- Planując zadania dla dzieci, należy mieć na uwadze tak zwaną „higienę cyfrową”. Choć treści multimedialne są ważne i bardzo angażujące, należy tak dobierać aktywności, aby dziecko nie spędzało przed ekranem zbyt wiele czasu.
- Warto zachęcać nauczycieli do wzajemnego kontaktu, współpracy, dzielenia się materiałami i bieżącej wymiany doświadczeń i pomysłów.
- Nauczyciel musi pamiętać, że w sytuacji edukacji zdalnej konieczna jest redukcja materiału dydaktycznego – ponieważ nauka i zabawa odbywają się za pośrednictwem i przy udziale rodziców, którzy obciążeni są również innymi obowiązkami, nie jest możliwa realizacja

wszystkich treści, które w normalnych warunkach byłyby realizowane na zajęciach w Przedszkolu.

- W ramach edukacji zdalnej należy proponować różnorodne treści i naprzemiennie formy pracy, ponieważ rodzice mają bardzo odmienne oczekiwania.

Załącznik nr 1: Opis ogólnopolskiego projektu badawczego „Zbadajmy się razem – przedszkole zdalne w sytuacji kryzysowej” (przygotowany przez autorki projektu)

Przedszkole nr 201 Misia Ursynka w Warszawie

**„ZBADAJMY SIĘ RAZEM –
PRZEDSZKOLE ZDALNE W SYTUACJI KRYZYSOWEJ”
OGÓLNOPOLSKI PROJEKT BADAWCZY
2019/2020**

AUTORKI PROJEKTU

Patrycja Brożek – Urban

Beata Gutowska

Anna Zabielska

TYTUŁ PROJEKTU

Zbadajmy się razem – przedszkole zdalne w sytuacji kryzysowej

POMYSŁODAWCA

Przedszkole nr 201 Misia Ursynka w Warszawie

KOORDYNATORKI PROJEKTU

Patrycja Brożek – Urban, Beata Gutowska

ZESPÓŁ EWALUACYJNY

Marta Widłak, Magdalena Skąlecka Przedszkole nr 201 Misia Ursynka oraz koordynatorzy z przedszkoli uczestniczących w projekcie

ADRESACI PROJEKTU

Publiczne przedszkola z różnych stron Polski

ZNACZENIE PROBLEMU

W związku z epidemią koronawirusa przedszkole znalazło się w sytuacji niespodziewanej, zaskakującej i nieprzewidywalnej – w sytuacji kryzysowej. W takiej sytuacji znalazło się nie tylko przedszkole, ale wszystko dookoła. Ludzie obecnie mają poczucie utraty równowagi, załamania, dezorientacji, dezorganizacji, zamieszania. Jeśli dorośli mają problem z poradzeniem sobie z tym co się obecnie dzieje, to co dopiero mówić o dzieciach. Ich życie również się zmieniło. Przedszkola zostały zamknięte, dzieci pozostają w domu pod opieką rodziców, którzy często oprócz zajmowania się dzieckiem (a czasami dziećmi) prowadzą edukację w warunkach domowych i do tego jeszcze zdalnie pracują. Są też domy, w których z dnia na dzień rodzice przestali pracować i zabrakło środków na utrzymanie rodziny.

Epidemia narzuciła wiele ograniczeń, ale również zmusiła do poszukiwania nowych rozwiązań. Przed dyrektorami postawiono zadanie organizacji kształcenia na odległość oraz zapewnienia warunków do stabilnej i bezpiecznej działalności przedszkola w czasie epidemii. Oprócz tego dyrektor w zaistniałej sytuacji powinien udzielać rodzicom i nauczycielom pomocy, wsparcia i rady. Kluczową kwestią jest rozsądna i uwzględniająca aktualną sytuację organizacja przez nauczycieli zdalnego nauczania. Obecna sytuacja sprawia, że podstawa programowa

wychowania przedszkolnego powinna być realizowana – przy współpracy nauczyciela i rodziców – w warunkach edukacji w domu rodzinnym. Ważne jest poprawne metodycznie podejście do udostępnianych dzieciom za pośrednictwem rodziców materiałów oraz przekazywanych zabaw, ćwiczeń i poleceń. Istotne znaczenie dla jakości procesu kształcenia prowadzonego na odległość ma odpowiedni poziom merytoryczny i odpowiednie porcjowanie materiałów edukacyjnych. Ich ilość nie powinna odbiegać od ilości materiału, który można omówić podczas zajęć prowadzonych w przedszkolu. Zbyt duży zakres przekazywanych treści może przerosnąć możliwości i potrzeby dzieci oraz skutecznie zniechęcić rodziców do edukacji w warunkach domowych. Należy również brać pod uwagę, że nie wszyscy mogą posiadać nieskrępowany dostęp do komputera i Internetu.

OPIS PROJEKTU

Projekt dotyczy przeprowadzenia w przedszkolach publicznych badania ankietowego online adresowanego do rodziców i nauczycieli na temat działalności przedszkola w sytuacji kryzysu i po kryzysie spowodowanym epidemią. Pomysłodawcą, autorem i organizatorem projektu jest Przedszkole nr 201 Misia Ursynka w Warszawie. Przedszkole to będzie również sprawowało opiekę merytoryczną nad projektem. Udział w projekcie mogą brać przedszkola publiczne zainteresowane przeprowadzeniem badania własnej pracy. Zaleca się, aby badania przewidziane w projekcie zostały przeprowadzone w ramach ewaluacji wewnętrznej. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego ewaluację wewnętrzną przeprowadza się w odniesieniu do zagadnień uznanych w placówce za istotne w jej działalności. Zdalna praca przedszkola w czasie epidemii, jak również uwarunkowania pracy przedszkola po ustaniu epidemii są bez wątpienia obecnie najistotniejszym zagadnieniem w działalności każdego przedszkola. Dlatego zdaniem pomysłodawców projektu warto dokonać modyfikacji planu nadzoru pedagogicznego i ujęcie w nim ewaluacji wewnętrznej dotyczącej zmiany organizacji pracy przedszkola spowodowanej sytuacją kryzysową. Przedszkola biorące udział w projekcie zobowiązane są do przestrzegania koncepcji projektu.

Wartością dodaną projektu będzie nawiązanie współpracy między przedszkolami z różnych stron Polski. Wzajemne wsparcie w sytuacji kryzysowej, wymiana doświadczeń, inspiracja oraz możliwość spojrzenia na problem z szerszej perspektywy, a nie tylko

z punktu widzenia środowiska, w którym się pracuje – to dodatkowe korzyści z udziału w projekcie.

Projekt składa się z 5 etapów.

PRZEBIEG REALIZACJI PROJEKTU

Etapy	Termin realizacji	Sposoby realizacji
Etap 1.	01.04.- 04.05.2020	1.Przeprowadzenie pilotażowego badania wśród rodziców i nauczycieli Przedszkola nr 201 Misia Ursynka w Warszawie. 2. Pozyskanie przedszkoli chętnych do udziału w projekcie poprzez zamieszczenie informacji w sieci. 3. Nawiązanie kontaktu z przedstawicielami przedszkoli. 4. Zapoznanie z koncepcją projektu. Ustalenie sposobu komunikowania się. 5. Konsultacje z osobami wytypowanymi do koordynowania projektu w przedszkolach. 6. Przeprowadzenie badania online z rodzicami w przedszkolach.
Etap 2.	05.05. -15.05.2020	1. Przeprowadzenie badania online z nauczycielami. 2. Spotkanie koordynatorów badania za pomocą aplikacji Zoom: poznanie się; omówienie przebiegu projektu; wymiana uwag i doświadczeń; prezentacja PowerPoint wyników badania rodziców i nauczycieli Przedszkola nr 201Misia Ursynka; omówienie sposobu opracowania wyników badań własnych przez przedszkola uczestniczące w projekcie.
Etap 3.	do końca maja 2020 r.	1.Opracowywanie wyników badań własnych wraz z wnioskami i rekomendacjami przez przedszkola w formie prezentacji PowerPoint 2. Przekazanie koordynatorom projektu wyników badań własnych (tabelki z wynikami) do opracowania zbiorczych wyników badania. 3. Zapoznanie uczestników projektu z całościowymi wynikami badania rodziców i nauczycieli w przedszkolach (prezentacja PowerPoint).
Etap 4.	ok.2 tygodni po uruchomieniu przedszkola	1.Opracowanie ankiety online dla rodziców i nauczycieli na temat sytuacji „po kryzysie” w przedszkolu we współpracy z uczestnikami projektu. 2. Przeprowadzenie badań w przedszkolach. 3. Opracowanie wyników badań własnych w przedszkolach. 4.Opracowanie wyników zbiorczych badania online z rodzicami

		i nauczycielami „po kryzysie”.
Etap 5.	ok. miesiąc po uruchomieniu przedszkola	PODSUMOWANIE PROJEKTU 1. Przeprowadzenie ewaluacji projektu. 2. Opracowanie końcowego raportu we współpracy z uczestnikami projektu (wersja papierowa oraz prezentacja PowerPoint) 3. Podziękowanie ze strony organizatorów dla uczestników projektu.

GLÓWNE CELE

- Pozyskanie informacji od rodziców i nauczycieli na temat działalności przedszkola w sytuacji kryzysowej spowodowanej epidemią.
- Ustalenie pozytywnych i negatywnych skutków sytuacji kryzysowej dla środowiska przedszkolnego.

CELE SZCZEGÓLOWE

- Jak dzieci, rodzice i nauczyciele radzą sobie w sytuacji zamknięcia przedszkola spowodowanego epidemią?
- Jak nauczyciele i rodzice oceniają działalność przedszkola w zmienionych warunkach?
- W jaki sposób dyrektor realizuje powierzone mu zadania w ramach kształcenia na odległość?
- Jak przebiega przepływ informacji między przedszkolem i rodzicami?
- W jaki sposób nauczyciele realizują swoje obowiązki zawodowe w sytuacji zamknięcia przedszkola?
- Z jakich metod, technik oraz inspiracji kształcenia na odległość korzystają nauczyciele?
- Co sprawia nauczycielom największą trudności w zmienionych warunkach pracy?
- Jakie korzyści w kształceniu na odległość dostrzegają nauczyciele?
- Jaka jest efektywność kształcenia na odległość w warunkach domowych?
- Czego rodzice oczekują od nauczycieli i przedszkola w sytuacji kształcenia na odległość spowodowanego epidemią?
- Jakie problemy wystąpią w przedszkolu po jego otwarciu na zasadach pełnej dostępności?
- Jakie pozytywne zmiany w środowisku przedszkolnym spowodowała sytuacja kryzysowa wywołana epidemią?

ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA INFORMACJI

- nauczyciele, w tym specjaliści przedszkoli publicznych
- rodzice dzieci uczęszczających do publicznych przedszkoli

TERMIN REALIZACJI PROJEKTU

- od kwietnia 2020 r. – do czasu otwarcia przedszkola po ustaniu epidemii (tzn. z pełnym dostępem dla dzieci)

SPOSÓB PRZEPROWADZENIA BADANIA

- **METODA SONDAŻU**

Czym jest metoda sondażu?

Metoda sondażu jest jedną z najczęściej stosowanych metod badań w pedagogice. Jej podstawową funkcją jest gromadzenie informacji o interesujących badacza problemach w wyniku relacji słownych osób badanych, nazywanych respondentami. Cechą metody sondażu jest „wypytywanie” czy sondowanie opinii. Tak więc częścią składową metody tej są zadawane respondentom pytania. Przy czym odpowiedzi na nie mogą być pisemne lub ustne. W przypadku odpowiedzi pisemnych przybiera ona formę ankiety czy - inaczej mówiąc badań ankietowych, a w przypadku odpowiedzi ustnych formę wywiadu. Mówimy wtedy o różnych technikach metody sondażu, tj. ankiecie lub wywiadzie.

Kiedy ma zastosowanie?

Metodę sondażu stosuje się szczególnie wtedy, gdy pragniemy dowiedzieć się o opiniach, także przekonaniach respondentów na temat interesujących nas spraw oraz o tym, jak je oceniają i w ogóle co o nich wiedzą lub chcieliby wiedzieć na ich temat. Przydatna jest również w badaniach postaw, motywów i zainteresowań respondentów czy zasobu posiadanych przez nich wiadomości o badanym zjawisku, procesie, zdarzeniu. Mało użyteczna lub nawet całkiem bezużyteczna okazuje się w kwestii rozwiązywania problemów, dotyczących np. skuteczności wychowania i nauczania. Zazwyczaj metodę tę stosuje się wtedy, gdy nie dysponujemy innymi metodami badań z zamiarem skonstruowania za pomocą otrzymanych w ten sposób informacji wiarygodniejszych metod badań.

Jakie są niebezpieczeństwa stosowania metody sondażu?

Posługując się metodą sondażu nie należy zapominać, że szczególną rolę odgrywa ona w rozpoznawaniu opinii i przekonań badanych na temat interesujących badacza faktów, zjawisk, procesów czy zdarzeń. Wówczas pełni ona oczywiście podstawową rolę w badaniach pedagogicznych. Nie stanowi natomiast podstawy do rozstrzygnięć związanych z poszukiwaniem ostatecznych rozwiązań w sprawach wybiegających poza zwykły rejestr opinii i przekonań na temat badanego problemu. Zadanie takie spoczywa wyłącznie na osobie, która podjęła się badań w tym zakresie, a nie jedynie na wypowiedziach osób badanych.

TECHNIKA BADAWCZA

▪ ANKIETA ONLINE

Techniką badawczą zastosowaną w badaniu ma być ankieta online zamieszczone na portalu [survio.com](https://www.surveymonkey.com). Jest to narzędzie służące do szybkiego tworzenia ankiet online, które jest dostępne dla użytkowników za darmo. Spływające odpowiedzi są automatycznie analizowane i przetwarzane w czytelne wyniki, w czasie realnym, za pomocą wykresów, tabel, raportów. Użytkownik nie musi nic ściągać, instalować ani konfigurować. Można swoją ankietę za darmo wykorzystywać na swoich stronach internetowych albo na Facebooku.

Zaletą badania online jest możliwość wypełnienia ankiety w wybranym czasie i z dowolnego urządzenia z dostępem do Internetu. Wystarczy kliknąć na udostępniony link, wówczas otwiera się kwestionariusz ankiety do wypełnienia. Dzięki poczuciu anonimowości, które zapewnia respondentowi tego typu badanie wzrasta jego skłonność do udzielania szczerych odpowiedzi.

ZALETY I WADY BADANIA ANKIETOWEGO ONLINE

Zalety	Wady
prostota formy	niemożność pogłębienia tematu
łatwe dotarcie do respondentów	powierzchny, ilościowy charakter
elastyczność, respondent może wypełnić ankietę w najbardziej dogodnym dla siebie momencie	brak możliwości bezpośredniego kontaktu z respondentem - mowa ciała, gestykulacja wyłączona z analizy

wygoda w prezentacji wyników	ankieta może zostać potraktowana jako SPAM
brak kosztów (albo niski koszt)	nie każdy ma dostęp do Internetu, co może utrudnić dostęp do konkretnych (np. starszych) respondentów
anonimowość – stymuluje do większej "otwartości" respondenta	brak możliwości udzielenia dodatkowych wyjaśnień w trakcie trwania badania
nie jest czasochłonne	
automatyzm – brak potrzeby kodowania, samoczynna baza danych	

Na potrzeby badania zostały opracowane przez organizatorów badania dwa kwestionariusze ankiet: dla nauczycieli i rodziców. Rodzice i nauczyciele odpowiadali na pytania dotyczące tych samych zagadnień. Kwestionariusze ankiet zawierały po 10 pytań. Pytania w ankietach miały charakter: zamknięty, otwarty i półotwarty.

Pytania zamknięte to pytania z ustalonymi z góry odpowiedziami: np. *tak, nie, trudno powiedzieć*. Spośród nich respondent dokonuje samodzielnego wyboru. Pytania otwarte pozostawiały osobom badanym całkowitą swobodę wypowiedzi, a więc w sposób nieskrępowany jakimkolwiek dodatkowymi sugestiami ze strony prowadzącego badanie. Dzięki takim pytaniom badacz rozpoznaje niejednokrotnie nowe aspekty badanego problemu, z których wcześniej nie zdawał sobie sprawy. Ma też możliwość przekonania się o stosunku badanych do podjętego przez niego problemu. W ankietach występują również pytania półotwarte. Stanowią one niejako pośrednią formę między pytaniami zamkniętymi i otwartymi. Przysługuje im charakter pytań zarówno zamkniętych, jak i otwartych, tj. każde z pytań półotwartych przewiduje wybór spośród przewidzianych z góry odpowiedzi i jednocześnie umożliwia swobodne wypowiedzi osób badanych na zadany w pytaniu temat. Po wyliczeniu możliwych odpowiedzi, czyli zamieszczeniu tzw. kafeterii, jest możliwość dopisania „innych” wypowiedzi bez sugerowania, o jakie konkretnie chodzi. Pytania półotwarte zawarte w ankietach dają respondentom możliwość jednokrotnego wyboru.

BIBLIOGRAFIA

Łobocki M., *Metody i techniki badań pedagogicznych*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Wydanie I, Kraków 2000, s.243.

<https://ankiety.interaktywnie.com/poradnik-ankiety-online/wady-i-zalety-badan-ankietowych.html>

www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-na-odleglosc--poradnik-dla-szkol

https://www.wcies.edu.pl/media/system/pdf/materialy_educacyjne/Rozmowa_z_dzie%C4%87mi_w_sytuacji_kryzysowej_Dorota_Mielcarek.pdf

Załącznik nr 2: Początkowy Plan Ewaluacji Wewnętrznej metoda „Profil przedszkola”

PLAN EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ METODĄ: PROFIL PRZEDSZKOLA
na rok szkolny 2019/2020 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wadowicach Górnych

I. Przedmiot ewaluacji: Przedmiotem ewaluacji są działania przedszkola w zakresie wymagania 7. – **Przedszkole współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju.**

II. Cel ewaluacji:

Celem ewaluacji jest zebranie informacji wśród podmiotów i partnerów przedszkola o tym, w jaki sposób przedszkole współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym oraz jak ta współpraca wpływa na ich wzajemny rozwój.

III. Pytania kluczowe:

1. W jaki sposób przedszkole współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym?
2. Jak współpraca przedszkola ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój oraz na rozwój dzieci.

IV. Kryteria:

- Współpraca z licznymi podmiotami i partnerami.
- Wielokierunkowy rozwój dzieci przedszkolnych w różnych obszarach rozwojowych

V. Metoda i próba badawcza: PROFIL PRZEDSZKOLA – wywiady fokusowe wśród reprezentantów rodziców, nauczycieli, przedstawicieli środowiska lokalnego oraz dyskusja panelowa z reprezentantami wszystkich grup fokusowych w celu poznania wzajemnych stanowisk.

VI. Harmonogram:

Działanie	Osoby odpowiedzialne	Termin	Uwagi
1. Opracowanie zagadnień do profilu przedszkola	M. Leś	9.09.2019 r.	
2. Spotkanie z rodzicami	L. Rugała	kwiecień 2020 r.	
3. Spotkanie z nauczycielami	M..Leś	kwiecień 2020 r.	
4. Spotkanie z przedstawicielami środowiska	E. Kagan	kwiecień 2020 r.	

5. Spotkanie panelowe	M. Leś	kwiecień 2020 r.	
6. Opracowanie raportu	M. Leś	czerwiec 2020 r.	
7. Przedstawienie raportu na spotkaniu Rady Pedagogicznej	M. Leś	Najbliższe spotkanie Rady Pedagogicznej po opracowaniu raportu	

VII. Prezentacja wyników: wg protokołu z grup fokusowych i dyskusji panelowej.

- Prezentacja wyników i argumentów w czasie dyskusji panelowej.
- Prezentacja wniosków z ewaluacji wewnętrznej na najbliższym spotkaniu Rady Pedagogicznej po opracowaniu raportu.